

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. Mgr. Františkem Drlíkem, advokátem se sídlem Náměstí Míru č. 9, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 25.3. 2010, č. j. 38 Cad 13/2004 – 169,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, Mgr. Františku Drlíkovi, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 1600 Kč, která mu bude vyplacena Nejvyšším správním soudem do šedesáti dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým byla odmítnuta jeho žaloba ze dne 16. 4. 2004 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2004, č.j. OSV-2674/04/SD-61/KR, o dávku sociální péče s návrhem na předběžné opatření.

Vzhledem k tomu, že žaloba nesplňovala zákonné požadavky na její náležitosti, krajský soud usnesením ze dne 6. 3. 2008, č. j. 38 Cad 13/2004 - 49 (poté, co přistoupil k pokračování v řízení po jeho přerušení ze dne 10. 6. 2004) vyzval žalobce k odstranění

vad podání ze dne 16. 4. 2004 a k doplnění tohoto podání, a to ve lhůtě do 15 dnů od doručení usnesení. Žalobce však žalobu v uvedeném směru nedoplnil, nedostatky neodstranil, toliko žádal o ustanovení zástupce, a poté, co mu byl ustanoven zástupcem advokát JUDr. Janíček, požadoval ustanovení jiného zástupce a proti nevyhovění této žádosti podal kasační stížnost, která byla zamítnuta, stejně jako kasační stížnost proti návaznému rozhodnutí o zproštění JUDr. Janíčka povinnosti zastupovat žalobce (rozhodnutí k žádosti JUDr. Janíčka), kterýmžto rozhodnutím bylo současně rozhodnuto o tom, že se žalobci jiný zástupce z řad advokátů pro řízení o žalobě neustanovuje.

Za situace, kdy žalobce na výzvu krajského soudu žalobu ve stanovené lhůtě, a ostatně ani později, nedoplnil a žaloba nebyla způsobilá k projednání, soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného napadeným usnesením odmítl.

Pro řízení o kasační stížnosti Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 7. 5. 2010, č. j. 38 Cad 13/2004 - 185, ustanovil zástupcem žalobce Mgr. Františka Drlíka, advokáta, se sídlem Náměstí Míru č. 9, Šumperk, přičemž tohoto zástupce současně vyzval, aby ve lhůtě do jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení podání (kasační stížnost) stěžovatele doplnil.

Stěžovatel prostřednictvím ustanoveného zástupce doplnil svoje předchozí téměř nečitelné podání (kasační stížnost), s tím, že na výslovný písemný pokyn stěžovatele toto doplnění obsahuje stěžovatelovu argumentaci. Stěžovatel uvádí, že kasační stížnost podává z důvodů daných ustanovením § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) a § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Dále jmenovitě namítá, že se soud neřídil pokyny a právními názory Nejvyššího správního soudu, rozhodnutí bylo vydáno neveřejně, bylo rozhodnuto v jeho nepřítomnosti, ač k neveřejnému jednání nikdy nepřivoli. Napadené rozhodnutí je vydáno vyloučenými soudci, kteří jen opisují původní argumentaci, která není pravdivá. Dále poukazuje na to, že Krajský soud v Ostravě v dalších cca 100 řízeních obsahově s touto věcí shodných, argumentuje neustále stejně a vydává rozsudky neveřejně, aniž by proběhlo jednání ve věci a žalobci je tak odepřeno právo jednat a předkládat ve věci důkazy. Krajský soud v Ostravě porušil při svém rozhodování § 39 odst. 1, § 64 s. ř. s., a § 83 odst. 1, 2 písm. d) a § 103 o. s. ř. Byla také porušena práva stěžovatele zaručená Ústavou České republiky, čl. 96 odst. 2 a Listinou základních práv a svobod, pokud se týká čl. 30 odst. 2, čl. 36 odst. 2, čl. 37 odst. 2 a čl. 38 odst. 2.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatel pro svá tvrzení nepředkládá žádné důkazy, a ztotožňuje se s krajským soudem v tom, že podaná žaloba nesplňuje ani obecné, ani zvláštní náležitosti žaloby předepsané zákonem, je nspecifikovaným podáním, které neumožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí, chybí konkrétní žalobní body a žalobu tak nelze projednat.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Soud dále informoval stěžovatele o složení senátu, který má podle rozvrhu práce věc projednat a poučil jej, že může ve stanovené lhůtě podat příp. námitku podjatosti.

Stěžovatel po tomto poučení námitku podjatosti podal proti všem soudcům předmětného senátu Nejvyššího správního soudu. O této námitce bylo v souladu se zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, rozhodnuto samostatným usnesením jiného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2010, č. j. Nao 88/2010 – 199, a to tak, že soudci JUDr. Petr Průcha, JUDr. Jaroslav Vlašín a JUDr. Milan Kamlach nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování nyní projednávané věci, tj. věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 3 Ads 113/2010.

Poté soud přistoupil k meritornímu projednání podané kasační stížnosti.

Kasační stížnost směřuje proti usnesení krajskému soudu, kterým byla odmítnuta žaloba stěžovatele, s odůvodněním, že žaloba neobsahuje předepsané obsahové náležitosti, které jsou nezbytné k tomu, aby bylo zřejmé, co a z jakých skutkových a právních důvodů žalobce rozporuje a požaduje přezkoumat, přičemž stěžovatel tyto nedostatky neodstranil ani po výslovné výzvě a návodu ze strany krajského soudu.

Nejvyšší správní soud přezkoumával napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel za důvody kasační stížnosti označil důvody vymezené v § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) a § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v situaci, kdy je kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případná nepřezkoumatelost z důvodu vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Nejvyšší správní soud nezákonnost v napadeném usnesení Krajského soudu v Ostravě neshledal.

Ze soudního a správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2004, č.j. OSV-2674/04/SD-61/KR, o dávku sociální péče, téměř nečitelnou žalobu, z níž bylo zřejmé toliko to, že podává žalobu proti tomuto rozhodnutí, přičemž uvedl též, že podává návrh na předběžné opatření. K žalobě připojil napadené rozhodnutí.

Podle ustanovení § 71 odst. 1 s. ř. s. však *musí žaloba mimo jiné obsahovat žalobní body, z nichž bude patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce (stěžovatel) napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, resp. jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést.* Toto zákonné ustanovení rozšiřuje pro účely řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu okruh základních náležitostí podání vymezených obecně v ustanovení § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s.

Odstavec 2 § 71 s. ř. s. přitom dále stanoví: „*K žalobě žalobce připojí jeden opis napadeného rozhodnutí. Žalobce může kdykoli za řízení žalobní body omezit. Rozšířit žalobu*

na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může jen ve lhůtě pro podání žaloby.“ Na tuto povinnost žalobce pak navazuje povinnost krajského soudu vymezená v ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s., podle něhož je předseda senátu povinen usnesením vyzvat podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanovit mu k tomu lhůtu. V případě, že nebude podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen. Zákon zde dává soudu možnost nepřipustit na základě vadného podání žalobce za zákonem stanovených podmínek věcný přezkum napadeného rozhodnutí správního orgánu. Těmito podmínkami je jednak absence součinnosti žalobce při opravě vad podání, jednak chybějící speciální zákonná úprava pro konkrétní případ a konečně podmínka, že v řízení není možné bez odstranění tohoto nedostatku pokračovat.

Stěžovatel základní náležitosti žaloby ve svém podání neuvedl, a chybějící náležitosti žaloby nedoplnil ani na výslovnou výzvu soudu, přičemž byl v usnesení krajského soudu ze dne 6. 3. 2008, č. j. 38 Cad 13/2004 - 49, jímž byl vyzván k odstranění tam jmenovitě označených vad podání, výslovně poučen o zákonných důsledcích případného nevyhovění této výzvě, tj. že podání by muselo být pro neprojednatelnost odmítnuto. Nutně se tak vtírá otázka, zda žalobce měl skutečně zájem na soudním přezkoumání svým podáním napadeného rozhodnutí, když na výslovnou výzvu a zcela jasný návod k tomu, co a jak má doplnit, aby soud mohl ve věci jednat a rozhodnout, obsahové nedostatky svého podání vůbec neodstranil.

Proto krajskému soudu nezbylo, než žalobu v souladu se zákonem odmítnout.

Nejvyšší správní soud se ve své judikatuře již několikrát vyjádřil k výkladu ustanovení § 71 odst. 1 a 2 s. ř. s. Tak lze poukázat např. na rozsudek ze dne 27. 2. 2004, sp. zn. 4 Azs 3/2004, kdy bylo uvedeno, že: *v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu musí žaloba obsahovat nejen obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., ale zejména základní náležitosti žaloby vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s., a dále pak také na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu dne ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58, v němž tento soud uvedl: Žalobce je též povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. ... Líčení skutkových okolností v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem..... Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.*

V případě posuzování podané žaloby je zcela důvodný požadavek, aby žaloba jako procesní úkon, který pro svoji povahu musí splňovat určité náležitosti, tyto základní náležitosti skutečně měla, a to nejen z důvodu procesní ekonomie, ale také správnosti a účelnosti budoucího rozhodnutí, které může být vadným podáním zásadně ovlivněno. I podle Ústavního soudu platí, že pokud soud odmítne zabývat se podáním, které evidentně

nesplňuje náležitosti stanovené pro žalobu, nelze takový postup soudu vytknout jako odepření spravedlnosti (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 20. 2. 1995, sp. zn. IV. ÚS 145/1994, č. 11/1995 Sb. ÚS, sv. 3). Soudy jsou povinny při uplatňování procesních pravidel zamezit jak nadměrnému formalismu, který by byl v rozporu se spravedlivostí řízení, tak přílišné volnosti, která by ve svém důsledku vedla k odbourání procesních náležitostí upravených zákonem. Při soudním rozhodování je třeba zvážit obě uvedená hlediska a poměřit, které z nich v konkrétním případě převažuje. V tomto duchu byly také posuzovány konkrétní vady správní žaloby vytčené v této věci stěžovateli. To učinil jak krajský soud, tak nyní také i Nejvyšší správní soud, a s názorem krajského soudu se ztotožnil. Z obsahu předmětného žalobního podání stěžovatele nikterak ani v základním směru nevyplývá, *z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, resp. jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést.*

Pokud jde o jmenovité kasační námitky, ty míří mimo rozhodovací důvody tohoto přezkumného rozhodnutí, neboť stěžovatel v nich ani náznakem netvrdí, že by jeho žaloba požadavky stanovené v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., ale zejména základní náležitosti žaloby vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s., splňovala. Kromě toho svoje v kasační stížnosti uváděná tvrzení stěžovatel rovněž ničím nedokládá a také k nim nenavrhuje žádné důkazy.

Lze tak shrnout, že Krajský soud v Ostravě postupoval správně, pokud žalobu za popsané situace odmítl. Nejvyšší správní soud se s jeho závěry ztotožňuje a odkazuje na ně. Usnesení o odmítnutí žaloby je zákonné. Odmítnutím žaloby přitom nedošlo ani k porušení Ústavy České republiky, ani k porušení Listiny základních práv a svobod.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, jej podle § 60 odst. 2 s. ř. s. nelze přiznat.

Odměna ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátu Mgr. Františku Drlíkovi, byla stanovena za dva úkony právní služby po 500 Kč za každý úkon (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a podání doplnění kasační stížnosti podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením § 9 odst. 2 téže vyhlášky, celkem tedy 1000 Kč), a náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky po 300 Kč, celkem tedy 1600 Kč. Odměna bude zástupci stěžovatele vyplacena do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. prosince 2010

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu